

HOWARD PYLE
Robin Hood

HOWARD PYLE

5 Mart 1853'te Amerika Birleşik Devletleri'nde, Delaware'de doğdu. Çocukluğunda özel yazı ve çizi dersleri aldı. Ardından Philadelphia'daki bir sanat okuluna gitti. 1876'dan itibaren çizimleri dergilerde yayımlanmaya başladı. Robin Hood ve Kral Arthur gibi ünlü kahramanların hikâyelerini yazdı ve bunları resimledi. 1910'da ailesiyle birlikte İtalya'ya taşındı ve 1911'de burada hayatını kaybetti.

The Merry Adventures of Robin Hood

İletişim Yayınları 2898 • İletişim Çocuk Klasikleri 15

ISBN-13: 978-975-05-2920-7

© 2020 İletişim Yayıncılık A. Ş. / 1. BASIM

1. Baskı 2020, İstanbul

YAYINA HAZIRLAYAN Necdet Dümelli

TASARIM Suat Aysu

KAPAK ve İLLÜSTRASYON Seda Mit

İÇ İLLÜSTRASYONLAR Howard Pyle

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Büşra Bakan

BASKI Sena Ofset • SERTİFİKA NO. 45030

Litros Yolu, 2. Matbaacılar Sitesi, B Blok, 6. Kat, No: 4NB 7-9-11

Topkapı, 34010, İstanbul, Tel: 212.613 38 46

CİLT Güven Mücellit • SERTİFİKA NO. 45003

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları • SERTİFİKA NO. 40387

Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,

Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

HOWARD PYLE

Robin Hood

The Merry Adventures of Robin Hood

ÇEVİREN
MURAT BAŞEKİM

iletişim

Not: Kitaptaki tüm dipnotlar yayına hazırlayana aittir.

Ö N S Ö Z

Gerçek bahçede yetişmiş domateslerin kendine özgü gerçek bir kokusu olur. Kırmızısı gözümüze lezzet veren kıpkırmızıdır. Damağımızdan kolay kolay silinmeyen hakiki bir tadı vardır. Tarlasında bu lezzetli küçük kırmızı süsleri bezemekle vakit harcamak istemeyen sabırsızlar ve özensizler, çeşitli kimyasal yöntemlerle bu hakikilikleri taklit etmeye çalışır. Sonuçta adına yine domates denen, ama asıl adları “hormonlu” olan, bir sürü şekilsiz nesne elde edilir. Bunlar mat, plastik kokulu, sentetik ve yapay taklitlerdir. Hakiki olanın ne rengini, ne tadını, ne de kendine özgü kokusunu taşırlar.

Hikâyeler de böyledir. Özenle ve doğallıkla yetişen, kendi köklerinden büyüyen hikâyelerin kendi renkleri, kokuları ve lezzetleri olur. Yıllar, on yıllar, hatta yüzyıllar geçse bile aklımızın damağında kalır tatları.

Her memleketin efsane ve anlatılarında kendi “kanunsuz kanun dağıtıcı” figürleri olmasına rağmen bu mitik ve muhtemelen kurgusal kişiliklerden en ünlüsü elbette ki Robin Hood’dur. Kendisine dair ilk rivayetler Avrupa tarihinde “Yüksek Orta Çağ” olarak adlandırılan 12. ya da muhtemelen 13. yüzyıllara kadar uzansa da bu asi kahramanın ilk izdüşümleri 15. ve 16. yüzyıl İngiliz halk türkülerinde belirir. “A Gest of Robyn Hode” bu karakterin sonradan ölümsüzleşecek mitosunun genel çerçevesini oluşturan ilk eserdir. Başta Küçük John olmak üzere, Robin Hood öykülerinin o renkli kadrosu ve alengirli serüvenleri ilk bu ve benzeri halk türküleri ile kodlanır.

“Robyn Hode” efsanesi zaman içinde sözlü gelenekten yazılı geleneğe dönüşür ve İngilizlerin bir milli kahramanı haline gelir. Üstelik tarihsel gerçek kişilik olarak aslen, İngilizlerin sonradan kolonize ettiği Galler ülkesinden gelen ve 5. yüzyılda İngilizlerin proto-ataları olan Saksonlara karşı savaşan, ama buna rağmen kaderin manidar bir cilvesi ile modern pop mitolojide nedense yine de İngiliz milli kahramanı ilan edilen Kral Arthur’un (ya da Savaş Şefi Artorius/Arcturus vs.) aksine, Robyn Hode doğma büyüme İngiliz’dir. Zaten Robin Hood’un başlıca alameti ve imzası olan silahı da yine İngilizlerin, Yüz Yıl Savaşları dahilinde 1300’ler ve 1400’lerdeki Crecy ve Agincourt muharebelerinde Fransız şövalyelerine ağır kayıplar verdirdiği için pek gurur duyduğu İngiliz savaş yayıdır.

19. yüzyılda Howard Pyle (ki Arthur öyküleri de yazmıştır) günümüzde ya da en azından 20. yüzyıl boyunca en aşina olduğumuz Robin Hood versiyonunu hafızalarımıza biz-zat bu elinizdeki kitapla kazandırıp ölümsüzleştirir. Şunu belirtmek gerekir ki Pyle’in Robin Hood’u, karakterin popüler hayal gücündeki en klasik ve en ikonik versiyonudur. Sonradan eklenen ve bu arketipi bozup dönüştürme-

ye, tersyüz etmeye çalışan her versiyon, başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Takip eden yıllarda ve hatta 21. yüzyılda Robin Hood'a çeşitli formüller eklemeye çalışmışlar, hatta son versiyonunda bu karaktere deri ceket ve *punk* bir tavır bile büründürmeye teşebbüs etmişlerdir. Oysa Nottingham Valisi'ne kafa tutan Robin Hood zaten orijinal bir 12. yüzyıl *punk*'ıdır ve deri ceketini de o klasik yeşil pelerini ve kuletasıdır.

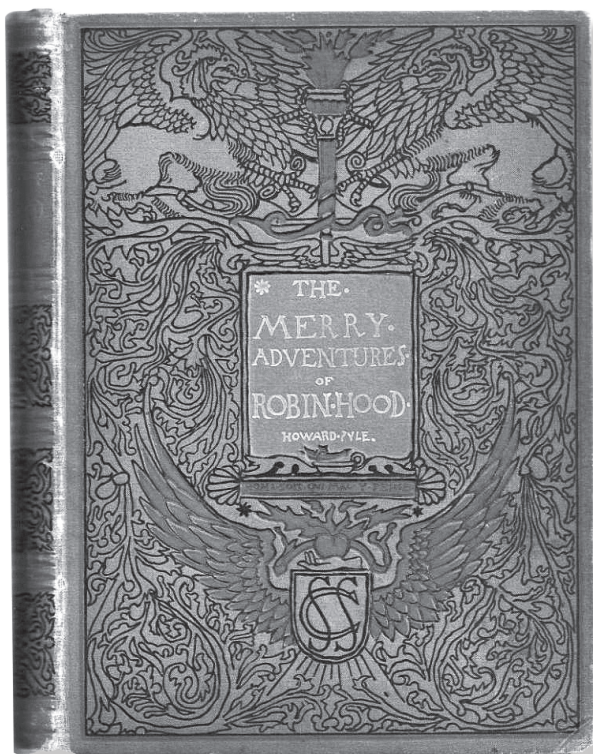
Pyle'in yazdığı haliyle Robin Hood'un İngiltere'si, lirik bir 12. yüzyıldır. Bu dünyada dini çatışmalar, veba, cüzam ya da savaş pek yoktur. Bir başka İngiliz millî kahramanı Aslan Yürekli Richard, III. Haçlı Seferi sebebiyle o dönem *Outremer* (Denizin Ötesi) denilen Ortadoğu'dadır. Bu Richard, asil ve mert biri olarak betimlenir. Gerçek Richard'ın bu tariflere ne kadar uyduğunu merak edenler, döneme dair anlatılara bakarak bunun doğru olup olmadığını araştırabilirler. Ama başta Richard olmak üzere iyi kalplilerin tasasız, keyifli, oyunbaz ve dürüst olduğu ideal bir Orta Çağ İngiltere'sidir burası. Howard Pyle kendi canlı ve sıcak anlatımıyla bize yemyeşil ormanlar, nar gibi kızarmış geyik etleri, güler yüzlü orman adamları ve hak ettikleri cezayı bulan hain zalimleri gösterir. Öte yandan hikâyelerin bazılarında kahramanlarımız da kimi zaman gülünç durumlara düşer, bir çuval inciri berbat eder veya bir temiz dayak yerler.

Bütün bunlar, günümüzde alıştığımız, tatsız, kokusuz ve rensiz, hormonlu, yoğun özel efektlerle abartılı ve bütçesi şişirilmiş, profesyonelce halkla ilişkiler stratejileri yürüten süperstarlarla dolu serüven filmlerine çarpıcı bir şekilde zıttır. Çünkü Howard Pyle'in özel efektleri hikâyesinin sıcaklığıdır, bütçesi sonsuz hayal gücüdür. Süperstarları ise yüzyıllardır zaten halkla en sıcak ilişkiler içinde onların belleklerinde daimi yaşayan bir kadrodur.

Hakiki ve içten hikâyelerin zenginliğini unutmak üzere olduğumuz bu çağda, Robin Hood, alım gücü değil hayal gücü servetimizi zenginden alıp yoksula dağıtmak üzere bir kez daha bizimle.

MURAT BAŞEKİM

THE
MERRY
ADVENTURES
OF
ROBIN HOOD.
HOWARD PYLE.

Yazardan Okura

Ciddi işlerle uğraşa uğraşa artık bir an bile kendinizi Düş diyarında neşeye ve keyfe bırakmaya çekinen sizler, hayatın masum kahkahalara uzak olduğunu sanan sizler; bu sayfalar size göre değil. Kitabın yapraklarını kapatıverin, bu sayfadan daha öteye gitmeyin, zira size şunu söyleyeyim: Eğer ilerleyecek olursanız, bu sayfalarda akli başında ve iyi kalpli, hakiki tarihi kişilikleri, adlarını bilmese-niz asla onları tanıyamayacağınız rengarenk kıyafetler içinde, şenlik halinde görüp şaşırarak ve ayıplayacaksınız.

Bir yanda iri kıyım, iştahlı ve çabuk parlayan ama buna rağmen yüreğinde hiç kötülük taşımayan II. Henry adında bir kimse. Bir yanda karşısında herke-

sin diz çöküp “Kraliçem Eleanor” dediği latif ve zarif bir leydi. Bir yanda tüm ahalinin “Hereford Piskoposu Efendimiz” dediği, rahiplerin giydiği cinsten pahalı cüppelere bürünmüş, işe yaramaz şişman bir adam. Bir yanda keyifsiz, gaddar suratlı, malum kişi, Nottingham Valisi hazretleri.

Ve bir yanda da hepsinden önemlisi, yemyeşil ormanlarda gezinip keyifli eğlencelere katılan, şen ziyafetlerde Vali’nin yanında oturan o boylu boslu muhteşem kişi, Plantagenet Hanedanlığı’nın en mağrur üyesi Aslan Yürekli Richard.

Bunların yanı sıra, bir dolu şövalye, rahip, asilzadeler, kentsoylular, çiftçiler, ulaklar, leydiler, hanım-kızlar, toprak sahipleri, dilenciler, seyyar satıcılar ve daha niceleri var; hepsi de keyifle, neşeyle yaşıyorlar, hepsi de, bu güler yüzlü kişileri anlatan, onların da dilindeki (şuradan buradan derlenip toplanıp birbirine iliştirilmiş) bir avuç eski şarkıyla hayat bulmuşlar.

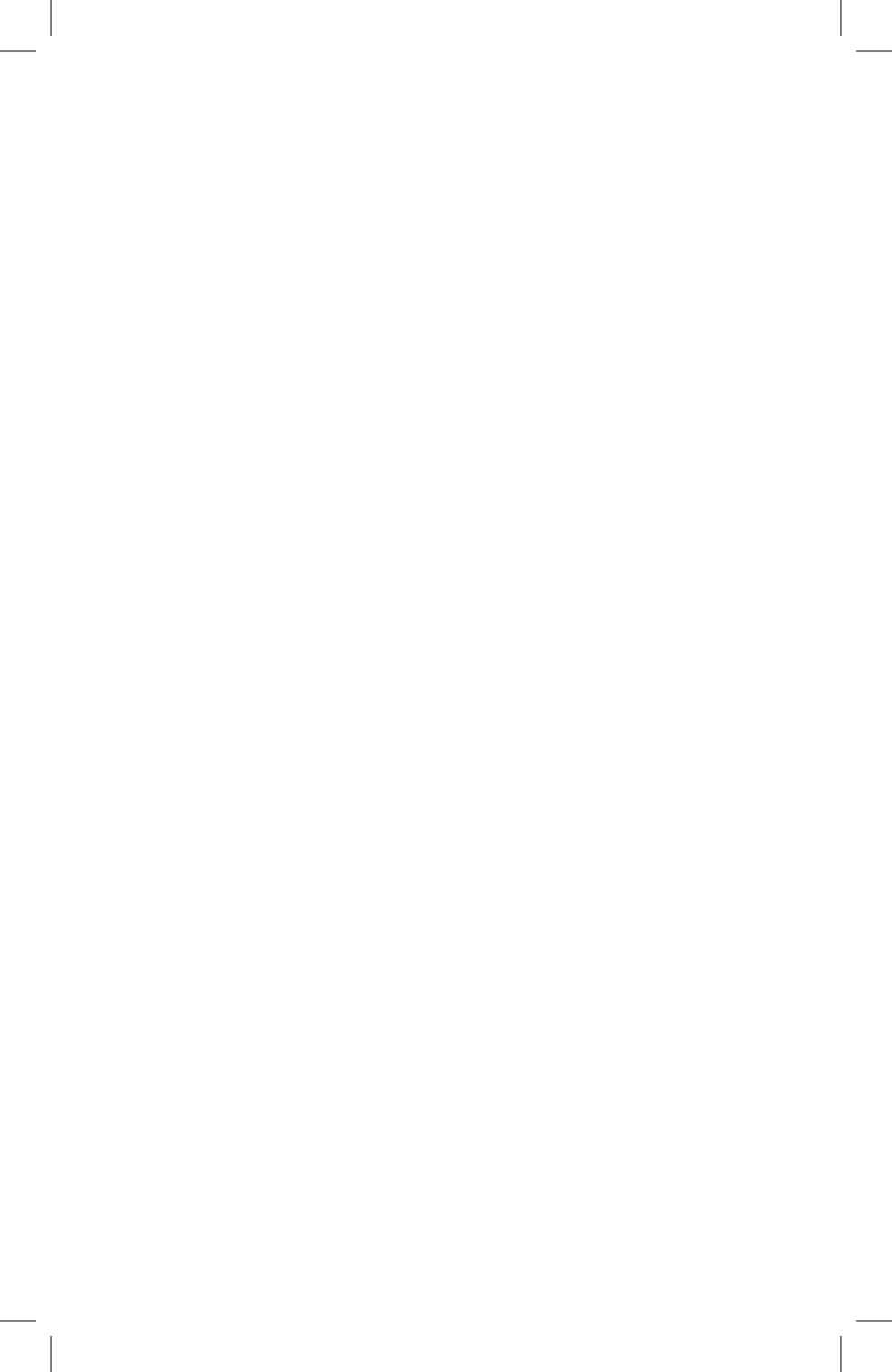
Bu sayfalarda onlarca ciddi, hakiki orman ve kır bulacaksınız, bunlar çiçeklerle, otlarla öyle bir bezendi ki bu rengarenk kılıkları içinde buraları tanımak artık imkânsız.

Ve işte yine bu sayfalarda gayet tanıdık isimli bir ülke var, bu ülkede soğuk sis de olsa bizim keyfimizi kaçıramaz; yağmur da yağsa, zarif ördeklerin sırtındaki nisan yağmurları misali, üstümüzden akıp gider; bu ülkede çiçekler ebediyen açar, kuşlar daima şakır; burada bir kimse, yollarda seyahat ederken il-

laki keyifli bir Őeye rast gelir, burada sarılı siyahlı biralar ile (meyveden damıtılmıŐ) Őarap, su gibi akar.

Bu ũlke Periler Diyarı değil. Ne peki? Bu DũŐ ũlkesi, ũstelik sıkılacak olursanız –hop!– bu kitabın yapraklarını bir kapamanızla bitiverecek, bŕylece siz de sağ salim gũnlŕk hayata geri dŕnmŕŐ olacaksınız.

Ŗyleyse artık burası ile o Adsız diyar arasındaki perdeyi aralıyorum. Bana eŐlik etmek ister miydin, sevgili Okur? Hadi ver elini de oraya gidelim.

*Robin Hood,
Nasıl Kanun Kaçağı Oldu*

Güzel İngiltere’de, evvel zamanda, Kral İkinci Henry ülkede hüküm sürerken Nottingham Kasabası’nın yakınlarındaki Sherwood Ormanı’nın içlerinde meşhur bir kanun kaçağı yaşardı, ismi Robin Hood. Boz kaz tüylü okları onun kadar maharet ve isabetle atabilecek okçu olmadığı gibi, yeşil koruların patikalarında onunla gezen yüz kırk şen adam benzeri ormancılar da yoktu hiç. Sherwood Ormanı’nın derinliklerinde şen şakrak yaşar, ne tassa ne eksiklik çeker; aksine, vakitlerini neşeli okçuluk oyunları veya değnek kapışmaları müsabakaları ile geçirir, Kral’a ait geyik etlerini yer, ekim döneminde mayalanmış fiçı fiçı birayı da üstüne lıkır lıkır içerlerdi.

Sırf Robin değil, tüm çetesi kanun kaçağı idi, diğer insanlardan uzakta yaşarlardı, yine de civar ahalisi tarafından sevilirdi, zira neşeli Robin'den imdat isteyen hiç kimsenin isteği geri çevrilmezdi.

Şimdi size Robin Hood'un kanunla nasıl ters düştüğünü anlatacağım. Robin hem pazısı hem yüreği kuvvetli on sekiz yaşında bir delikanlıyken, Nottingham Valisi, bir okçuluk müsabakası düzenleyip Nottinghamshire'da en iyi ok atışını yapacak kişiye bir fiçı bira ödülü vereceğini duyurdu.

"O halde," dedi Robin, "ben de katılacağım, zira sevdiceğimin pırıldayan gözleri ve bir fiçı ekim birası için seve seve yay çekerim." Böylece kalktı, porsukağacından yapılma, has, güçlü yayını ve yirmiden fazla iri savaş okunu aldı, Locksley Kasabası'ndan çıkıp Sherwood Ormanı'ndan geçerek Nottingham'a doğru yola koyuldu.

Dizi dizi çalıların yeşile büründüğü, çiçeklerin çayırları bezediği keyifli bir mayıs günüydü; fundalık çitler boyunca bir dolu papatya, sarı çayır köpükotu tomurcukları, güzel çuha çiçekleri; elma tomurcuklarının çiçek açtığı, tatlı kuşların cıvıladığı bir vakit: günün şafağında tarlakuşu, ardıç kuşu ve guguk kuşu; delikanlıların ve genç kızların birbirlerine tatlı tatlı düşüncelerle baktıkları bir vakit; evin işi başından aşkın hanımlarının, örtülerini beyazlasın diye yemyeşil otlar üzerine serip yaydığı bir vakit. Robin patikalarında yürürken yeşil korular pek hoş, üzerlerinde küçük kuşların var güçleriyle şarkılar söylediği

yeşil, hışırdayan yapraklar pek parlaktı; Robin de yol boyu ilerlerken keyifle ıslık çalıyordu, zira işte böyle vakitlerde bir gencin aklı sevdiceğine gider.

Böylece Robin çevik adımlarla yürüyüp ve keyifli bir ıslık tutturmuş halde yol boyu ilerlerken, aniden koca bir meşe ağacının gölgesine çökmüş köylülere rast geldi. On beş kişi vardı toplam, koca bir etli böreğin etrafına çökmüş, her biri elini böreğe daldırarak yumulmuş, üzerine de yanlarındaki bir fıçıya daldırarak boynuz biçimli kupalarına doldurdıkları köpüklü birayı yuvarlayıp yemeli içmeli bir ziyafetle keyif çatıyorlardı. Adamların her biri, Lincoln Kasabası'nın kumaşçılarının meşhur rengi olan Lincoln Yeşili, yani zeytin yeşili renge bürünmüştü, dallanmış budaklanmış o güzel ağacın altındaki çimlere oturmuş, caka satıyorlardı. Derken bir tanesi, ağzı dolu dolu, Robin'e seslendi: "Bak hele, nereye gidersin yavrucak, şu beş para etmez yayın ve üç kurşluk oklarınla?"

Bu söz üzerine Robin öfkeleni, zira hiçbir delikanlı, toyluğu ile dalga geçilmesinden hoşlanmaz.

"Bak şimdi," dedi, "yayım da oklarım da yepyeni; dahası ben, Nottinghamshire Valisi Bey tarafından ilan edilmiş Nottingham Kasabası okçuluk müsabakasına gidiyorum bizzat; orada diğer yiğit köylülerle ok atacağım, zira bir fıçı has bira ödülü konu."

Bunun üzerine adamlardan biri elindeki boynuz biçimli bira kupasını kaldırıp şöyle dedi: "Aman da aman! Şu yavrucuğu işitin hele! Oğlum sen daha süt-

ten kesilmemişsin, tutup Nottingham'ın yiğit adamlarının karşısında duracağına dair geveze geveze konuşuyorsun, sen kurmalı yay kirişi çekip misketi bile zor atarsın.”

“Senle yirmiliğine bahse girerim,” dedi gözü pek Robin, “Meryem Ana'mızın da hayırlı yardımıyla ben üç yüz metreden hedefi vururum.”

Bu laf üzerine adamların hepsi güldü, içlerinden biri şöyle dedi: “İyi attın, ufaklık, iyi attın! Oysa sen de gayet iyi bilirsin ki bu giriştiğin bahis hiçbir hedeften kazanç getirmez.”

O sırada bir diğeri seslendi: “Şimdi de sütünün yanında bira içecek.”

Bu laf üzerine Robin'in gözü döndü. “İyi dinleyin beni,” dedi, “şu ilerde, açıklığın öte ucunda bir geyik sürüsü gezinir, üç yüz metreden de uzakta. Sizlerle yirmiliğine bahse girerim ki, Meryem Ana'mızın da inayetiyle, ben o sürüdeki en has kızıl geyiği haklayacağım.”

“Haydi bakalım!” diye seslendi adamlardan ilk konuşanı. “İşte yirmilik, ortaya koyuyorum. Bahse girerim ki Meryem Ana'mızın yardımı olsa da olmasa da sen hiçbir hayvanı haklayamazsın.”

Bunun üzerine Robin porsukağacından yapılmış, has yayını aldı, ucunu ayağına yasladı, yayı hakiki bir ustalıklarla gerdi; iri bir savaş oku yerleştirdi ve yayı doğrultup boz kaz tüylü oku kulağına kadar çekti; yay bir anda tangırdadı, ok kuzey yelinde süzülen atmaca gibi fırladı orman açıklığı boyunca. Tüm